

BRANDWEER**TWENTE**

Postbus 1400, 7500 BK Enschede

College B&W gemeente Hellendoorn

Team Vergunningen en Handhaving

De heer ing. H.W. Olthof

Postbus 200

7440 AE NIJVERDAL

GEMEENTE HELLENDOORN	
Behand.: PUBMO	Nijverheidstraat 30 Enschede
	Postbus 1400, 7500 BK Enschede
	Telefoon 088 256 78 00
	info@brandweertwente.nl
	brandweertwente.nl
14 JAN 2013	
A / ☒ Stuk	Trefw.:
Werkpr. Best. opst. -	
Kopie aan: PS	
Archief D / ☒ Reeks ☒ Vertr.:	

Uw kenmerk 12UIT11842
 Ons kenmerk VRT/BRW/MR/12008834
 Bijlage(n) -
 Onderwerp Advies Bedrijvenpark Noord Nijverdal

Datum 8 januari 2013
 Behandeld door ir. M. Reefhuis
 Telefoon 088 256 81 36
 E-mail m.reefhuis@brandweertwente.nl

Geacht college,

VERZONDEN 11.01.13

U heeft ons op 15 november jl. verzocht advies uit te brengen op het voorontwerpbestemmingsplan 'Bedrijvenpark Noord' te Nijverdal. Veiligheidsregio Twente adviseert op het gebied van de verantwoording van het groepsrisico en de rampenbestrijding op basis van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) en het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (Bevb). U heeft ons hiervoor de benodigde stukken aangeleverd. Op basis hiervan hebben wij een advies opgesteld. Wij hebben reeds in 2009 geadviseerd op de Wm-aanvraag¹ voor deze vestiging van Koninklijke Ten Cate. Ook hebben wij in 2009 geadviseerd op de omlegging van een buisleiding in het plangebied². Bij de beoordeling van het plangebied hebben wij deze adviezen betrokken. In deze brief lichten wij ons advies toe.

1. Uitgangssituatie

Op het industrieterrein aan de noordzijde van de spoorlijn Almelo – Zwolle, ten westen van de rivier De Regge, is het bedrijf Koninklijke Ten Cate gevestigd met meerdere bedrijfsgebouwen. Het bedrijf wil een aantal nieuwe gebouwen op deze locatie realiseren. Ook worden een aantal bestaande opslaglocaties verplaatst naar een andere plek op het terrein. De vrije percelen zijn in bezit van het bedrijf. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is een herziening van het bestemmingsplan nodig. Daarom is de gemeente Hellendoorn voornemens het bestemmingsplan 'Bedrijvenpark Noord' vast te stellen.

2. Risicobronnen

Voor de beoordeling van de externe veiligheid zijn activiteiten met gevaarlijke stoffen van belang. Binnen het plangebied bevindt zich het bedrijf Koninklijke ten Cate (KTC). Het bedrijf produceert 'advanced materials' op basis van textiel- en kunststoftechnologie. De chemicaliën die voor de processen nodig zijn worden conform PGS 15 opgeslagen. Er zijn twee bestaande PGS 15 loodsen met een opslag groter dan tien ton. Een derde opslag wordt aan de noordzijde net ten westen van De Regge voorzien. Daarnaast is er een ammoniakopslag. Voor de opslagen is een analyse uitgevoerd in 2007. In 2012 is daar een addendum voor opgesteld.

¹ Onze brief d.d. 8 januari 2009 met kenmerk OV/RIB/LM/09000113

² Onze brief d.d. 10 maart 2009 met kenmerk OV/RIB/MR/09001439

Voor locatie 1 wordt een plaatsgebonden risico (PR)-contour van 150 meter aangegeven. Het invloedsgebied bedraagt 300 meter, maar het groepsrisico blijft onder 0,1 maal de oriëntatiewaarde. De PR-contour voor locatie 50 bedraagt 78 meter en het invloedsgebied 99 meter. Het invloedsgebied blijft beperkt tot het terrein van de inrichting. Daardoor vormt het groepsrisico geen aandachtspunt. Overigens staat op de plankaart op ruimtelijkeplannen.nl een PR-contour van 20 meter opgenomen voor deze locatie.

De nieuw te realiseren opslag staat bekend als locatie 17. De PR-contour ligt op 165 meter en het invloedsgebied reikt tot 300 meter. Het groepsrisico blijft echter onder de oriëntatiewaarde.

De PR-contour voor de ammoniakopslag ligt op 7 meter en het invloedsgebied bedraagt 340 meter. Daarmee valt het invloedsgebied buiten het terrein, maar het groepsrisico blijft onder de oriëntatiewaarde.

Wij nemen aan dat u de PR-contouren van de verschillende opslagen op de plankaart verwerkt. De situatie voldoet daarmee aan de geldende wet- en regelgeving. Overigens ligt er wel een beperkt kwetsbaar object binnen de PR-contour van locatie 17 en locatie 1, namelijk een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Gelet op de aard van het object met een geringe aanwezigheid van personen kunnen wij ons voorstellen dat u deze situatie acceptabel acht. Wij adviseren u wel om dit als argumentatie op te nemen in de toelichting op het bestemmingsplan, omdat voor beperkt kwetsbare objecten de PR-contour als richtwaarde geldt.

Voor de buisleiding worden geen knelpunten voorzien. De PR-10⁶-contour komt niet buiten de buisleiding en het groepsrisico blijft onder de oriëntatiewaarde. Bovendien voorziet het bestemmingsplan enkel in nieuwe bedrijfsgebouwen, maar wordt er geen toename van het aantal aanwezigen voorzien.

Overigens staan de opslagen nog niet allemaal op de risicokaart. Wij adviseren u om het bevoegd gezag hierover te informeren.

3. Scenario's

Het advies van de veiligheidsregio heeft betrekking op de voorbereiding op de rampenbestrijding, specifiek op de thema's bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Daarom wordt het advies gebaseerd op een scenario waarbij de effecten leidend zijn. Voor de buisleiding is in 2009 een verantwoording op gesteld en hebben wij ook advies gegeven.

Op basis van de analyse van de risicobronnen in en nabij het plangebied hebben wij voor de PGS-opslagen een scenario beschreven. Omdat in het voorliggende ruimtelijke plan nadrukkelijk rekening is gehouden met deze buisleiding en ook het toenmalige advies, verwijzen wij voor het scenario van de buisleiding naar dat advies³.

Een brand met toxische verbrandingsproducten in één van de PGS 15 opslagvoorzieningen kan tot op zeer grote afstand gevolgen hebben. De effectafstanden voor de afstand tot waar nog 1% van de aanwezigen kan overlijden is voor het worst-case-scenario ca. 300 meter. In het worst-case-scenario wordt er van uitgegaan dat geen van de stationaire repressieve maatregelen werken en dat de deuren van de opslag niet automatisch sluiten. Dit scenario hanteren wij bij de advisering op uw aanvraag. Voor locatie 50 reikt het invloedsgebied overigens niet buiten de terreingrens. Aanwezigen binnen het invloedsgebied kunnen overlijden als gevolg van de blootstelling aan de toxische verbrandingsproducten.

---

³ Onze brief d.d. 10 maart 2009 met kenmerk OV/RIB/MR/09001439

4. Beheersmaatregelen

De ontwikkelingen binnen het plangebied hebben een beperkte bijdrage aan het groepsrisico, omdat het grootste deel van het invloedsgebied over het eigen terrein van KtC valt. Omdat er wijzigingen optreden ten aanzien van de risicobronnen, waaronder een nieuwe PGS-opslag, is er wel sprake van een wijziging van het groepsrisico. In de volgende paragrafen lopen wij een aantal aspecten door die mogelijk bij de verantwoording een rol kunnen spelen. Maatregelen ter optimalisatie van de rampenbestrijding zijn er op gericht om door de inzet van de hulpverlenende diensten de effecten, in termen van slachtoffers en schade, te beperken. In de volgende paragrafen bekijken wij de beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid ten aanzien van de scenario's.

Bronmaatregelen

De situatie bij de risicobronnen voldoet aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Wel valt ons op dat bij een aantal PGS-opslagen is uitgegaan van beschermingsniveau 2. De nieuwe opslag is ook conservatief in het bestemmingsplan opgenomen door uit te gaan van beschermingsniveau 2. Wij adviseren u om het bevoegd gezag te informeren, wanneer de situatie verder geconcretiseerd wordt in de vergunning, niet uit te gaan van beschermingsniveau 2. Beschermingsniveau 2 wordt niet meer als best beschikbare techniek gezien en zal dus bij de advisering over de milieuaanvraag voor deze opslagvoorziening geen positief advies krijgen. Er zijn geen garanties dat de brandweer binnen 15 minuten aanwezig kan zijn.

Bestrijdbaarheid

Op basis van de vergunning voor KtC zijn maatregelen getroffen om eventuele incidenten te beheersen. Op het terrein van KtC zijn bovendien brandkranen aangebracht voor de eerste aanvullende bluswatervoorziening.

Daarnaast kan voor de aanvullende inzet van de hulpdiensten voor bluswater gebruik worden gemaakt van De Regge als secundaire en/of tertiaire bluswatervoorziening. Deze voorziening ligt langs het terrein van KtC en is daardoor goed inzetbaar voor de PGS-opslagen. Het terrein is bovendien goed bereikbaar vanuit meerdere richtingen.

Zelfredzaamheid

Voldoende mogelijkheden voor zelfredzaamheid, ofwel het vermogen voor mensen om zich zelfstandig in veiligheid te kunnen brengen, is een belangrijke voorwaarde voor de beperking van slachtoffers.

Het plangebied bestaat grotendeels uit bedrijventerrein. Hoewel het grootste deel van het plangebied eigen terrein van KtC betreft, kunnen ook aanwezigen in dit gebied slachtoffer worden van een brand in één van de PGS-opslagen. De werknemers van KtC zullen over het algemeen zelfredzaam zijn. Wij gaan er van uit dat KtC haar bedrijfshulpverleningsorganisatie onder andere voorbereid heeft op branden in de PGS-opslagen en zorg zal dragen voor een snelle ontruiming van het terrein.

Binnen het invloedsgebied, maar buiten het KtC-terrein ligt daarnaast een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Wij gaan er vanuit dat de aanwezigen hier zichzelf in veiligheid kunnen brengen. Wij adviseren u wel om de gebruiker van deze inrichting te informeren over de risico's van de PGS-opslagen. Hoewel er weinig mensen aanwezig zullen zijn, is de inrichting beperkt bereikbaar. Daardoor kunnen ontvluchtingswegen door de rook leiden. Het is belangrijk dat het handelingsperspectief bij brand in de PGS-opslagen voor de aanwezigen duidelijk is.

Planvorming

Voor het terrein zijn meerdere aanvalsplannen opgesteld. De planvorming dateert van 2010 en beschrijft de huidige situatie. Gelet op de ontwikkelingen in het gebied zal deze door de brandweer aangepast moeten worden wanneer er wijzigingen optreden.

5. Restrisico

De situatie bij de risicobronnen in het plangebied voldoet aan de geldende grenswaarden van het plaatsgebonden risico en de oriëntatie waarde voor het groepsrisico. Desondanks is het mogelijk dat er zich een incident bij één van de risicobronnen voordoet, ook al is realistisch gezien de kans op een groot incident klein.

Een brand bij de PGS-opslagen kan tot toxische verbrandingsproducten leiden. Niet voorkomen kan worden dat een brand tot ver buiten de inrichting zichtbaar is en tot op grote afstand effect kan hebben (alarmen/ramen sluiten) als gevolg van rookontwikkeling. Gunstig is dat de aanwezigen zelfredzaam zijn, waardoor de kans toeneemt dat het gebied tijdig ontruimd is. Een nadeel is echter de enige ontsluitingsweg van de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Deze kan mogelijk door de rook voeren, wanneer de wind ongunstig staat.

Conclusie

De ontwikkelingen binnen het plangebied 'Bedrijvenpark Noord' te Nijverdal leiden weliswaar tot wijzigingen in de risico's, maar uit de analyses blijkt de situatie te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid.

Wij adviseren u nog wel op de volgende punten:

- Neem op de verbeelding de (gewijzigde) PR-contouren van de opslagen op;
- Informeer het bevoegd gezag van KtC over het aanpassen van de gegevens op de risicokaart;
- Informeer het bevoegd gezag van KtC over het niet toepassen van beschermingsniveau 2 bij het concretiseren van de nieuwe opslag in de vergunning;
- Informeer de gebruiker van de rioolwaterzuiveringsinstallatie over de risico's van de PGS-opslagen bij KtC in verband met de beperkte ontvluchttingsmogelijkheden.

Alleen het eerste advies is ruimtelijk relevant voor het ontwerpbestemmingsplan. De overige adviezen dienen separaat van het bestemmingsplan te worden opgepakt. Wij zullen het bevoegd gezag een afschrift van deze brief sturen.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en wachten uw uiteindelijke besluit af.

Hoogachtend,
namens het bestuur van Veiligheidsregio Twente

b/a

ing. S.J.M. Wevers-MCDm
commandant Brandweer

Een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag van KtC, de Provincie Overijssel.